

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XI. De quaestione in Aegypto exorta, utrum Deus humana forma
praeditus sit. Et de Theophilo Alexandriae Episcopo: deque libris Origenis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ἰωάννης δὲ καί περ πολλῶν ἀνέλκων ἐβίων, πα-
ρηλείτο τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμιλίαν· εἰσὶτε δὴ ἐν
τῇ ἐπωνύμῳ τῆς ἁποστόλων ἐκκλησία τοῖς
αὐτῶν γόνασιν ἢ βασιλεὺς Ἰππείσεια Θεοδοσίον
τὸν υἱὸν, λιπαρῶσα τε καὶ πολλὰκις ὀρεῖσα,
μόλις αὐτὸν εἰς Φιλίαν τῷ σευρηανῶ συνήψε
καὶ ἄμην ὠδεῖ γνων.

A Sed Joannes, quamvis multis eum ob-
secrantibus, colloquium ejus detrecta-
vit; donec Augusta in Ecclesia Aposto-
lorum imposto Joannis genibus Theo-
dosio filio, illum identidem obsecrans
atque adjurans, ægre in gratiam reduxit
cum Severiano. Et hæc quidem ita ge-
sta esse accipi.

Κεφ. ια΄.

CAPUT XI.

• Περὶ τῆς κατ' αἰγυπτίαν ζητήσεως εἰ ἀνθρώπομορφον τὸ θεῖον
καὶ περὶ Θεοφίλου τῷ ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τῶν
ἠερέτων βιβλίων.

De questione in Ægypto exorta, utrum
Deus humana forma præditus sit. Et de
Theophilo Alexandria Episcopo: de-
que libris Origenis.

ΕΝ τῷ τῷ, ἢ πολλῶ ἀσπότερον δόξα-
μην ζητήσεως καὶ τὴν αἰγυπτίον κελίῳ, εἰ
τὸν θεὸν ἀνθρώπομορφον δοξάζει δει· ταύ-
της ἡ γνώμη οἱ πλείους τῆς τῆδε μοναχῶν
ἦσαν, ὑπὸ ἀπλότῃ αὐτοῦ ἀβασανίως τὰς ἰε-
ρεῖς ἐκλαμβάνοντες λόγους, καὶ ὀφθαλμῶς
θεῶ καὶ προσώπων καὶ χεῖρας, καὶ ὅσα τοιαῦτα
προσεβιδήσαντες ἀκρίβῃ οἱ ἡτὴν ἐν τοῖς ὀνόμασι
κεκευμμένην διάνοιαν, σκοπεῖτες, ἐναντίως
ἔχον· ἵνα τὰς ἀδελφότητος, ἀνικρυς βλασ-
φημῶν εἰς τὸ θεῖον ἔλεγον· καὶ θεοφίλου ἡ
ταύτης ἐχεῖται τῆς δόξης, ἐν ἐκκλησία παρε-
κλιθεῖσα, καὶ ἐν ἐπιστολῇ τῷ εἰς ἐμεῖς ἀδελ-
φῶν παραχλίας ἐορτῆς ἐγγραφῆς, καὶ ἀσώματον
χερῶναι νοεῖν τὸν θεὸν εἰσηγήτο· ἵνα ἀνθρώπου
χρῆμα ἢ ἀλλότῳ ἐπεὶ ἡτὸ δῆλον ἐγέ-
νετο τοῖς αἰγυπτίων μοναχοῖς, ἦκον εἰς ἀλεξάν-
δρειαν· καὶ εἰς ἐν ἀθροιστῶν ἐσασάζον, καὶ ὡς
ἀσέβῳ τὸν θεοφίλον ἀνελεῖν ἐβελδιοντο· ὁ
δὲ παρ' αὐτὴν φανείσ ἐτι σασιάζον, ἔτως
ἡμᾶς, ἔφη, εἶδον ὡς θεῶ προσώπων· τὸ ἡρ-
θένικαν ὡς ἐφύλαξε τὰς ἀνδρας· καὶ τὸ ὄργης
καθυπέθε, ἐκέν, φασίν, εἰ ἀδελφότητος δο-
ξάζεις, καὶ τὰς ὀρεῖσας ἀποκρίσεως βιβλίας,
ὡς τῶν ἀσκευμένων ταύτας ἔτω φρονεῖν εἰση-
γευμένων· ἀλλ' ἐμοί, ἔφη, τὸ πάλαι δε-
δογμένον ἡμῶν, ἵνα ποιήσω ὡς ὑμῖν δοκεῖ· μέμ-
φομαι γὰρ ἔχ', ἡπὸν καὶ γὰ τοῖς ἀδελφῶν δο-
ξάζεις· καὶ ὁ μὴν, ἔτω βεκοήσας τὰς μονα-
χῶν, δέλωσε τὴν εἰσαίν.

P ER idem tempus quaestio, non multo
ante exorta, in Ægypti partibus agi-
tata est, utrum Deum humana forma
præditum credere oporteat. Hujus au-
tem opinionis erant plerique ex mona-
chis regionis illius, qui præ imperitia,
verba sacra Scripturæ simpliciter & in-
caute accipiebant, & oculos, vultum ac
C manus Dei, aliaque ejusmodi audire
conlueverant. Alii vero sensum in ver-
bis reconditum spectantes, contrarium
sentiebant: & eos qui ita dicerent, im-
pie profus in Deum loqui asseverabant.
Et hanc quidem sententiam Theophilus
amplectendam esse publice in Ecclesia
docuit: & in Epistola quam ex more
scripsit de festo Paschali, Deum incor-
poreum intelligi oportere affirmavit, &
ab humana figura alienum. Quod cum
Ægyptiorum monachi didicissent, Ale-
xandriam venerunt. Et in unum con-
gregati tumultuari cœperunt, ac Theo-
philum velut impium è medio tollere
volebant. Verum ille ad eos adhuc tu-
D multuantes progressus: perinde, inquit,
vos alpexi ac vultum Dei. Hoc dictum
homines tantisper cohibuit. Proinde
illi sedato furore: si, inquit, ex animo
ita credis, Origenis libros condemna;
cum illi lectores suos in eam sententiam
inducant. Tum Theophilus: istud, in-
quit, jam pridem constitueram, faciam
que sicut vobis videtur. Nam & ipse
æque ac vos, iis succentleo, qui Origenis
opinionem sequuntur. Hac ratione
Theophilus delusus monachis, seditio-
nem dissolvit.

Ecccc